

[Økonomi- og arbejdsministeren.]

marked, England, ikke længere foregår til faste priser som under langtidsaftalerne, men tværtimod afsættes til svingende markedspriser. En stærk udvidelse af landbrugseksportens mængde er udelukket efter den indskrænkning af besætningerne, som fandt sted indtil efteråret 1955, men til gengæld kan man måske regne med nogenlunde prisvilkår, således at landbrugets valutaindtægter i 1956 næppe bliver meget forskellige fra, hvad de var i 1955.

Med hensyn til byggeriet i 1956 kan jeg oplyse, at der vil blive påbegyndt opførelse af godt 20 000 lejligheder, og der regnes også med sandsynlighed for fuldførelse af omkring 20 000 lejligheder. På grundlag af, hvad der foreligger oplyst indtil nu, må man regne med et større erhvervsbyggeri. Vedrørende det offentlige byggeri vil man søge at imødekomme behovet for bedre uddannelsesmuligheder for de store årgange af unge gennem bygning af realskoler, gymnasieskoler, tekniske skoler, højere læreanstalter o. s. v.

Der findes i den økonomiske årsoversigt et særligt afsnit om de finansielle forhold. Heraf fremgår det, at man nu regner med, at overskuddet på statens drifts- og anlægsbudget vil blive formindsket med indtil 200 mill. kr. Denne formindskelse sker dog kun under forudsætning af uændret videreførelse af de gældende indtægts- og udgiftslove.

Som det fremgår af årsoversigten iøvrigt, må man vente, at den nedgang i den samlede efterspørgsel, som har præget forløbet gennem hele 1955, vil blive bragt til ophør i løbet af første halvår 1956 og afløst af en stigning. Som følge af den usikkerhed, der knytter sig til bedømmelsen af eksporten, er det ikke muligt at vurdere styrken i den indenlandske efterspørgselsstigning med større sikkerhed, hvortil kommer, at det meget vel kan tage nogen tid, før påbegyndelsen af byggeriet til foråret og den ventede vækst i forbruget påvirker afsætningen af industriens varer. Det er dog ikke udelukket, at den samlede produktion og beskæftigelse i løbet af 1956 kan nå op over niveauet for 1955. Denne tendens til stigende produktion og voksende forbrug vil efterhånden medføre en opgang i indførslen. Med de nuværende kontraktpriser for im-

portvarerne må det forventes, at importen i 1956 vil blive nogle procent dyrere end i 1955.

Som et plus på valutaregnskabet kan man anføre, at afdragsbetalingerne til udlandet vil blive 100 mill. kr. mindre end i 1955 som følge af, at alle forfaldne afdrag nu er indfriet. Det er vanskeligt at sige, om disse forskydninger i forskellig retning — voksende eksport, hvortil kan føjes større fragttægter for handelsflåden, voksende import og mindre kapitaludgifter — vil opveje hinanden, eller om valutaindtægterne eller valutaudgifterne vil vokse mest.

Jeg skal til afslutning gøre et par bemærkninger om udsigterne for den danske økonomi på lidt længere sigt. Årsoversigten indeholder en undersøgelse af udviklingen af den danske eksport gennem de sidste 5—6 år. Af disse undersøgelser synes det at fremgå, at vi befinder os i en periode, hvor der foregår betydelige erhvervsmæssige forskydninger. Det danske landbrug møder så store hindringer i udlandet, at der trods dets betydelige konkurrenceoverlegenhed næppe er store chancer for den udvidelse af eksporten, som landbrugets produktionsevne under friere handelsmuligheder og friere handelsforhold ville have udvej for. Landbrugseksporten har derfor ikke kunnet udvides i takt med den almindelige forøgelse af den internationale handel, der er sket efter krigen, ikke på samme måde, som industrieksporten har kunnet udvides i takt med den internationale handel. Den kraftige vækst i industrieksporten har derfor medført en forrykkelse af forholdet mellem landbrugets og industriens valutaindtjening.

I 1938 svarede indtægterne for industrieksporten til en trediedel af valutaindtægterne for landbrugseksporten. I 1955 var industriens valutaindtægter godt og vel halvt så store som landbrugets. Denne forskydning medfører, at afsætningen til udlandet er blevet af voksende betydning for industrien. Jeg kan således nævne, at en af de største danske industrier, maskinindustrien, efterhånden afsætter op imod halvdelen af sin produktion til udlandet, og dermed er maskinindustrien faktisk næsten lige så afhængig af udlandet, som landbruget er det. I forhold til situationen i 1930'erne er der altså sket en afgørende ændring i